

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 19 (698)

Четвер, 29 травня 1952 р.

п. 20 к.

ВІДПОВІДАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Скоро завершиться учбовий рік у мережі партійної освіти. Оволодіння великим ученням — марксизмом-ленінізмом є найважливішим завданням комуністів, радянської інтелігенції, кожної радянської людини. Тому з кожним роком підвищується рівень партійної освіти, зростає кількість слухачів вечірніх університетів марксизму-ленінізму, гуртків по вивченню історії партії Леніна — Сталіна, товаришів, які самостійно вивчають марксизм-ленінізм.

В нинішньому учбовому році навчання в мережі партійної освіти нашого університету проходило під знаком дальшого поліпшення навчального процесу і розширення кількості слухачів, зокрема тих, хто самостійно вивчає твори корифеїв науки — Маркса, Енгельса, Леніна, Сталіна.

Виконуючи вказівки міського комітету КП(б)У партійне бюро університету особливо багато уваги приділяло товаришам, які самостійно вивчають марксизм-ленінізм. Найбільш підготовлені товариші з числа професорсько-викладацького складу тепер вчаться за індивідуальним планом. Зараз в університеті близько 130 чоловік перейшли на такий метод навчання.

Поліпшенню системи партійної освіти сприяло регулярне заслуховування на партійному бюро університету звітів самостійно вивчаючих марксизм-ленінізм, а також семінари пропагандистів і консультантів.

Велику увагу приділяли партійному навчанню парторганізації факультетів. Найбільших успіхів у цій важливій справі добились партійні організації хімічного факультету (секретар партбюро тов. Литвиненко, заступник секретаря т. Красовицький), біологічного (секретар партбюро т. Махінко, заступник секретаря т. Петров), фізико-математичного (секретар партбюро т. Горdevський, заступник секретаря т. Дрінфельд).

Окремі консультанти багато працювали з прикріпленими до них товаришами, серйозно поставились до важливого доручення, допомогли підготувати цікаві реферати тим, хто самостійно вивчає марксизм-ленінізм. Саме так працювали консультанти тт. Бухалов, Л. М. П'ятигорський та інші. Продумано організували роботу теоретичних семінарів пропагандисти тт. Парицький, Розенберг та інші.

Слід відзначити хорошу роботу гуртка по вивченню історії партії, яким керує т. Кудкоцев. Тут створився згуртований колектив слухачів; вони акуратно приходять на заняття, завжди добре готуються до виступів. У процесі навчання керівник гуртка організував відвідування слухачами історичного музею. Заняття в цьому гуртку проходять цікаво, на високому ідейно-теоретичному рівні.

Тепер перед партійними організаціями факультетів стоїть важливе завдання — організувати закінчити учбовий рік. Для цього треба насамперед ліквідувати недоліки, які ще подекуди існують, і вжити заходів, щоб вони не повторилися в наступному учбовому році.

Партійні організації історичного факультету та факультету іноземних мов з великим запізненням організували роботу товаришів, які самостійно вивчають марксизм-ленінізм, недосить уважно поставились до такої серйозної справи, як складання індивідуальних планів, добір літератури. Це знижувало рівень роботи товаришів.

На геологічному і географічному факультетах зовсім не було організоване самостійне вивчення марксизму-ленінізму, хоч усі умови для цього там є. Є ще в університеті товариші, які забувають про важливість оволодіння великим вченням партії Леніна — Сталіна. Так, теоретичний семінар при Центральній науковій бібліотеці жодного разу не відвідали тт. Давидович, Кулик та інші.

Готуючись до завершення учбового року в мережі партійної освіти, парторганізації факультетів повинні сміливо, по-більшовицькому викрити всі недоліки і вжити рішучих заходів, щоб їх позбутися. Разом з тим слід узагальнити досвід роботи кращих товаришів, які самостійно вивчають марксизм-ленінізм, кращих консультантів, керівників гуртків і теоретичних семінарів. Треба вдумливо підійти до організації підсумкових занять гуртків, семінарів, до перевірки виконання індивідуальних планів.

Організовано завершити учбовий рік в мережі партійної освіти, піднести на вищий рівень вивчення великої марксистсько-ленінської теорії — першочергове завдання парторганізації факультетів, партійної організації університету в цілому.

Підготовка до нового набору студентів

Підготовка до нового набору студентів почалася ще в грудні минулого року. Двома тиражами по 3000 примірників був випущений «Короткий довідник для вступаючих до Харківського державного університету ім. О. М. Горького» і «Програми вступних іспитів» тиражем в 1000 примірників. Ці матеріали були поширені студентами під час зимових канікул серед випускників середніх шкіл різних областей нашої країни. Довідник і програми іспитів були надіслані поштою у всі середні школи Харкова і області. Крім того, ці матеріали були надіслані в середні школи Курської, Ворошиловградської, Сталінської, Полтавської і Сумської областей.

Оголошення про новий набір студентів дано в обласних газетах Харківської, Ворошиловградської, Сталінської, Полтавської, Сумської і Курської областей.

Найближчими днями — на початку червня — будуть зроблені також відповідні оповіщення через радіостанції Києва і Харкова.

Протягом лютого-квітня-травня цього року на факультетах систематично влаштовувалися «дні відкритих дверей». Учбова частина університету регулярно дає письмові довідки на запити молоді, що бажає вступити до університету.

В. ТАБАЧЕНКО.

Можна з певністю сказати, що, коли б ми зуміли підготувати ідеологічно наші кадри всіх галузей роботи і загартувати їх політично в такій мірі, щоб вони могли вільно орієнтуватися у внутрішній і міжнародній обстановці, коли б ми зуміли зробити їх цілком зрілими марксистами-ленінцями, здатними розв'язувати без серйозних помилок питання керівництва країною, — то ми мали б усі підстави вважати дев'ять десятих всіх наших питань уже розв'язаними.

Й. СТАЛІН.

Університетський тиждень

Випускник українського відділення філологічного факультету Ф. Оленченко, що на «відмінно» захистив дипломну роботу на тему «Літературний портрет Стельмаха».

Студент п'ятого курсу економічного факультету Б. Тульчинський на «відмінно» захистив дипломну роботу під назвою «Суспільно-економічні погляди Д. І. Писарева».

Вечір на фізико-математичному факультеті

26 травня цього року минуло десять років з дня загибелі славної радянської патріотки, керівника Полтавської підпільної комсомольської організації під час Великої Вітчизняної війни, колишньої студентки фізико-математичного факультету нашого університету Лялі Убийвовк.

Днями студенти і викладачі фізико-математичного факультету університету разом із студентами інших факультетів та представниками громадськості Харкова урочисто вшанували пам'ять Лялі Убийвовк. Вечір відбувся в приміщенні театру ім. Т. Г. Шевченка.

Яскраво освітлена сцена, прикрашена портретами В. І. Леніна та Й. В. Сталіна. В центрі — приспущені прапори. На червоному бархаті трибуни — великий портрет Лялі. За столом президії — ректор університету професор І. М. Буланкін, секретар партійного бюро фізико-ма-

тематичного факультету тов. Горdevський, декан факультету т. Сластьонов, батько Лялі Убийвовк, кращі студенти.

Доповідь про життя та героїчну боротьбу Лялі Убийвовк проти німецько-фашистських загарбників зробив секретар комсомольського бюро факультету т. Забара.

На вечорі виступила колишня співучениця Лялі — викладач т. Корсунська із спогадами про роки навчання героїні.

Після закінчення урочистої частини силами артистів театру ім. Пушкіна був поставлений уривок з п'єси «Непокоренная полтавчанка». Студент т. Міхановський прочитав свою поему «На смерть Белоянниса», яку він присвятив пам'яті Лялі Убийвовк.

В концерті взяв участь колектив художньої самодіяльності фізико-математичного факультету.

С. КОМАРЕВСЬКИЙ.

Сесія у географів

На географічному факультеті завершується весняна екзаменаційна сесія.

Студенти четвертого курсу вже склали всі екзамени. Перше місце щодо успішності праву належить групі фізгеографів. В групі немає жодної незадовільної оцінки. Відмінні та добрі знання виявило 98,2% всіх студентів. Зараз четвертокурсники готуються до літньої практики.

Різко знизив показники третій курс. Три екзаменаційні сесії підряд третьо-

курсники незмінно займали перше місце по успішності. В цьому ж семестрі вони підготувалися гірше, ослабили учбову роботу.

Добре підготувались до весняної екзаменаційної сесії студенти другого курсу відділення фізичної географії. Напередодні екзаменів в групі були проведені комсомольські збори на тему «Як треба готуватись до сесії». Збори допомогли студентам викрити недоліки в учбовій роботі, вчасно їх виправити.

Молодь світу у боротьбі за мир

◆ Секретаріат Міжнародної спілки студентів направив боннському уряду телеграму протесту проти нападу поліції на мирну демонстрацію молоді в Ессені, в результаті чого молодий німецький патріот Філіпп Мюллер був вбитий і багатьох інших учасників демонстрації поранено. «Від імені 5 млн. членів Міжнародної спілки студентів, — говориться в телеграмі, — ми висловлюємо найрішучіший протест проти кривавих дій поліції в Ессені. Ми вимагаємо покарання осіб, які наказали стріляти в молодь».

◆ В Амстердамі відбувся багатолюдний мітинг протесту голландської молоді проти кривавих подій в Ессені. У овоїх промовах оратори заклеїли ганьбою дії уряду Аденауера і заявили рішучий протест проти підлого вбивства Мюллера.

Серед лозунгів, якими був прикрашений зал, де відбувався мітинг, висів лозунг «Янки, забирайтеся геть!» — вимога, яка починає дедалі грізніше звучати в Голландії.

◆ В зв'язку з розглядом у сеймі Фінляндії законопроекту про реорганізацію апарату оборони представників парламентських фракцій Аграрної спілки і Демократичної спілки народу Фінляндії (ДСНФ) відвідала днями делегація робітничої молоді Хельсінкі. Делегація передала представникам фракції листа, в якому від імені молоді країни вимагає відхилити законопроект.

В даний період, говориться в листі, коли фінські юнаки і дівчата відчувають серйозні труднощі через недостачу житла і шкіл, було б злочином витрачати сотні мільярдів марок на підготовку до війни. Ми не можемо вважати представниками народу в сеймі тих, хто підтримує гибельні для народу прагнення.

Голова парламентської фракції Аграрної спілки Калліокоскі обіцяв довести зміст листа до відомої своєї фракції. Голова парламентської фракції ДСНФ Куосінен підкреслила, що фракція ДСНФ і в цьому питанні буде підтримувати справедливі вимоги молоді.

Організовано завершити учбовий рік в мережі партійної освіти

Партійній організації університету в цьому учбовому році довелося на ходу виправляти недоліки в організації партійного навчання, на які їй було вказано міським комітетом КП(б)У. Можна сказати, що зусиллями партійного бюро університету та факультетських парторганізацій ці недоліки в основному усунені. Тепер самостійне вивчення творів класиків марксизму-ленінізму є основним видом партійного навчання викладачів. Завдання партбюро факультетів полягає в тому, щоб виконана ними організаційна робота принесла реальні результати. Це великою мірою залежатиме від того, як буде завершений учбовий рік товаришами, які самостійно вивчають марксизм-ленінізм.

Зараз марксистсько-ленінську теорію за індивідуальними планами вивчають близько 130 викладачів університету, з яких 70 — комуністи. Найбільше працюють над самостійним вивченням марксизму-ленінізму викладачі фізико-математичного факультету.

Партійне бюро фізико-математичного факультету серйозно продумало питання про те, як завершити учбовий рік в системі партійної освіти. Тут намічено в середині червня провести групові конференції, на яких кожний з тих, хто працює за індивідуальним планом, зробить доповідь на опрацьовану ним тему. Для того, щоб було можливе обговорення доповідей на групових конференціях, будуть заслухані доповіді по суміжній темі. Так, наприклад, теми, над якими зараз працюють математики тт. Погорелов, Бланк, Гордевський, Альпе-

рін, Марченко, можуть бути об'єднані для проведення конференції під загальною темою «Питання марксистсько-ленінської діалектики в працях Й. В. Сталіна». Ці товариші, згідно з планом партійного бюро фізико-математичного факультету, до 10 червня проведуть конференцію з участю консультанта т. Слабого і члена партійного бюро факультету т. Сластьонова. Таким же чином намічено провести ще п'ять групових конференцій з участю консультантів А. А. Воскресенського та Л. М. П'ятигорського.

Підсумкові конференції з обговоренням рефератів будуть проведені й на інших факультетах.

Слід відзначити, що не всі факультети з належною увагою підійшли до організації самостійного марксистсько-ленінського навчання викладачів. Так, наприклад, залишає бажати багато кращого стан справ на історичному факультеті, а також на факультеті іноземних мов. Мало займається питаннями партійної освіти заступник секретаря партійної організації філологічного факультету т. Балака.

В цьому році в університеті працювали 8 теоретичних семінарів, які об'єднали понад 120 викладачів, наукових співробітників та старших лаборантів, 10 гуртків по вивченню історії ВКП(б), політшколи, гуртки по вивченню біографій великих вождів революції, творців ВКП(б) і могутньої Радянської держави В. І. Леніна та Й. В. Сталіна. Деякі з них закінчують свою програму в цьому ж році.

Факультетські партійні організації і партбюро Центральної наукової бібліоте-

ки та управління університету повинні на протязі травня і червня підготувати і провести підсумкові заняття з пройденого матеріалу, а також вирішити питання про організацію навчання в майбутньому році в мережі партійної освіти. Це значить, що, завершуючи поточний учбовий рік, необхідно визначити, які форми партійної освіти слід застосувати на факультеті в наступному учбовому році, як будуть укомплектовані гуртки і семінари, хто вивчатиме марксистсько-ленінську теорію самостійно і хто вчитиметься в університеті марксизму-ленінізму; слід намітити керівників гуртків і семінарів, визначити, з яких питань необхідні будуть консультанти на факультетах.

Вказані конкретні питання мають бути розв'язані вже тепер. Це дасть можливість своєчасно й організовано розпочати наступний 1952—1953 учбовий рік в мережі партійної освіти.

Більшовицька партія завжди приділяла серйозну увагу справі безперервного теоретичного зростання комуністів, правильній постановці ідеологічної роботи серед інтелігенції. Тому підсумки учбового року в мережі партійної освіти й питання організації його в наступному році повинні бути докладно обговорені на наступних звітних зборах факультетських партійних організацій. Це дозволить ліквідувати недоліки, які ще існують у системі партійної освіти.

М. П. ВОЛОВИК,
заст. секретаря
партбюро університету.

В. П. КОРНІЄНКО,
член партійного бюро
університету.

ОБРАНЕЦЬ КОМСОМОЛУ

Треба любити те, що робиш, говорив великий пролетарський письменник О. М. Горький.

Секретар комітету ЛКСМУ університету сталінський студент Борис Щербаненко любить навчання, обрану спеціальність, громадську роботу, вмilo поєднує учбові заняття на історичному факультеті з багатогранною керівною комсомольською роботою.

Ще в шкільні роки він полюбив історію. Закінчуючи середню школу, мав твердий намір поступити на історичний факультет університету. Віроломний напад гітлерівської Німеччини примусив Бориса змінити свої плани. Переможно закінчилась Велика Вітчизняна війна. У званні капітана, нагороджений орденами Вітчизняної війни та Червоної Зірки

і медалями, демобілізувався комуніст Борис Щербаненко з рядів славної Радянської Армії.

Вступивши вчитись на історичний факультет нашого університету, він з головою поринув у навчальну та громадську роботу: працював парторгом курсу, членом партійного бюро факультету, керував президією студентського наукового товариства університету.

В 1951 році комсомольці виявили до т. Щербаненка велике довір'я, обравши його секретарем комітету комсомолу університету.

Спочатку Борис зустрівся із значними труднощами. Невистачало досвіду керівництва великою комсомольською організацією. Багато допомогли йому семінари для комсоргів і особливо нарада в Москві, в ЦК ВЛКСМ взимку цього року, на якій був узагальнений кращий досвід комсомольської роботи. Ця нарада була дуже повчальною школою.

Борис Щербаненко показує особистий приклад у відмінному навчанні і громадській роботі. Вже четвертий рік він вчиться тільки на «відмінно», наполегливо працює над підвищенням свого ідейно-теоретичного рівня, багато часу віддає комсомольським справам.

Комсомольський ватажок користується заслуженим авторитетом і повагою серед студентства.

А. ДАНЧИЧ.

ОВОЛОДІВАЮТЬ МАРКСИЗМОМ-ЛЕНІНІЗМОМ

Студенти другого курсу історичного факультету ґрунтовно оволодівають марксистсько-ленінською теорією. Про це свідчать відповіді студентів на семінарських заняттях.

Глибокі знання марксизму-ленінізму і вміння пов'язувати їх з сучасністю виявили Лідія Сергієнко, Людмила Беляєва, Катерина Медведєва та інші.

М. ОНОПРІЄНКО.

З матеріалів підсумкової студентської наукової конференції

Розробка питання про молодіжний рух у Болгарії

Ще на першому курсі я зацікавився дуже важливими в історичному та методологічному смислі питаннями народної демократії. Розробляючи тези про народно-демократичну республіку, як одну з політичних форм диктатури пролетаріату, я переконався в тому, що вивчати закономірності розвитку народно-демократичних республік необхідно передусім на конкретних прикладах з історії окремих країн народної демократії та окремих періодів їх історії.

Я вирішив зайнятися історією народно-демократичної Болгарії. В минулому році вивчав загальні питання народної демократії Болгарії. Зрозумів, що для їх розроб-

ки треба взяти ще вужчу тему в зв'язку з тим, що різноманітність галузей соціалістичного будівництва дуже велика. Отже, я став вивчати молодіжний рух у Болгарії.

Переді мною виникли значні труднощі. Справа в тому, що питання молодіжного руху в Болгарії зовсім не розроблені. В радянській історичній літературі є лише окремі матеріали про це, явно недостатні для того, щоб взяти їх за основу для дальшої розробки.

Перш за все я взявся за вивчення творів В. І. Леніна та Й. В. Сталіна, присвячених молодіжному рухові в умовах побудови соціалістичного суспільства. Виходячи з принципових вказівок класиків марксизму-ленінізму, я прийшов до виснов-

ку, що мені необхідно розробити такі питання: революційний молодіжний рух як складова частина системи диктатури пролетаріату; боротьба за єдність трудящої молоді; участь молоді в соціалістичному будівництві, оволодіння знаннями; виховання свідомих громадян соціалістичної батьківщини; використання досвіду ВЛКСМ і, нарешті, важливі питання керівництва молодіжним рухом з боку партії пролетаріату — Болгарської комуністичної партії.

Таким чином, для мене стали ясними принципові основи розроблюваної теми, її головні положення і приблизний план. Однак попереду ще було чимало труднощів. Необхідно було зібрати фактичний матеріал з усіх питань, критично його опрацювати, узагальнити і зв'язати в послідовний виклад історії болгарського молодіжного руху.

Для збирання цього матеріалу я опрацював багато радянської і болгарської пе-

ріодику, зокрема матеріали з газет «Правды», «Известий», «За прочный мир, за народную демократию», «Комсомольской правды», «Литературной газеты». Для збирання матеріалів я проглянув радянські бібліографічні літописи — книжковий, газетний і журнальний за період з 1944 р. і до цього часу. Вивчив також болгарські газети «Работническо дело», «Отечествен фронт», «Народна младеж». Мені вдалося також використати матеріали журналів «Народна младеж», «Димитровская младеж», «Народная младеж в Болгарии», «Българо-съветската дружба».

Однак всіх цих матеріалів було недостатньо. Я зв'язався з Інститутом слов'янознавства Академії наук СРСР. Науковий співробітник інституту доцент Л. Б. Валев допоміг мені в складанні бібліографії. Я одержав ряд видань з бібліотеки інституту слов'янознавства по міжбібліотечному

абонементу. Нарешті важливим джерелом матеріалів в моїй роботі були особисті бесіди з молодими болгарками.

В результаті вивчення зібраних матеріалів я написав роботу «З історії молодіжного руху в Болгарії до створення єдиної молодіжної організації (грудень 1947 р.)», з якою виступив на університетській студентській науковій конференції.

В майбутньому маю намір продовжувати вивчення питань молодіжного руху в Болгарії.

Збираюсь повніш розробити історію дальшого розвитку молодіжного руху і поглибити розробку першої частини роботи на основі ґрунтовного опрацювання болгарської преси, періодичної літератури та інших літературних і наукових джерел.

Г. ЧЕРНЯВСЬКИЙ,
студент третього курсу
історичного факультету.

„ПРО ХУДОЖНЄ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ“

Ще декілька пропозицій

Кожний з нас, студентів, розуміє, яке величезне значення має мистецтво у вихованні свідомих будівників комунізму.

Обговорюючи статтю Гр. Сивоконя «Про художнє виховання студентів», товариші вже відзначили, що в цій галузі виховної роботи в університеті не все гаразд. Протягом останніх двох семестрів формально існував університет музичної культури. Але методологічний та науковий рівень лекцій-концертів був низьким, лектори допускали перековерчення у висвітленні питань музичної культури. Дійовий контроль за якістю лекцій-концертів був відсутній. Тому студенти після двох-трьох невдалих лекцій-концертів перестали їх відвідувати.

Багато корисного могли б дати нам творчі зустрічі з артистами харківських театрів, обговорення нових театральних вистав. Ми пам'ятаємо цікаві зустрічі з народним артистом СРСР Крушельницьким, заслуженою артисткою УРСР Куманченко та іншими. На жаль, артистів рідко запрошують для таких творчих дискусій.

Немає тісних зв'язків у нас і з консерваторією. В цьому учбовому році ми не прослухали жодної лекції викладачів або студентів консерваторії.

Непогано було б продовжити розпочате в минулому році цінне починання — обговорення дипломних вистав студентів театального інституту. Це навчило б нас краще розбиратись в театральному мистецтві, правильно оцінювати і спектаклі в цілому і гру окремих акторів.

Студенти нашого університету сподіваються прослухати цикл змістовних лекцій-концертів з історії російської та світової музики, лекції або доповіді про зв'язок літератури й музики, про школу реалістичної майстерності Станіславського.

Плануючи культурно-масову та виховну роботу серед студентів, комітет комсомолу університету, профком, факультетські громадські організації повинні більше уваги приділяти питанням художнього виховання.

В. СИНЕНКО,
студентка філологічного факультету.

Творче зростання

6 годин вечора. Вже спорожніли аудиторії хімічного факультету. Але в лабораторії якісного аналізу людно. Студенти зібралися на засідання наукового гуртка. На дошці вже вивішено графіки, таблиці — ілюстративний матеріал для доповіді. На столах — реактиви, колби, пробірки в штативах.

Доповідач Алла Балашова трохи хвилюється. Вона провела нове дослідження, що всіх зацікавило. Тому обговорення її доповіді пройшло жваво, активно.

В гуртку якісного аналізу працюють 34 студенти. Переважна частина їх систематично займається експериментальною роботою. Керівник гуртка доцент М. П. Комар і студенти-гуртківці вишукують нові форми самостійної наукової роботи, які б ще більше сприяли проявам творчої ініціативи студентів, їх науковому зростанню. Тов. Комар вчить глибоко аналізувати результати дослідних робіт. На одному з чергових засідань гуртківці заслухали доповідь студентки другого курсу І. Фогель «Періодична система Д. І. Менделєєва і аналітичні групи катіонів». Гуртківці Л. Шлеймер і В. Чистіліна прорецензували цю цікаву, змістовну доповідь. Їх рецензії були зачитані на найближчому засіданні. На засіданнях гуртків, крім обговорення експериментальних робіт і теоретичних доповідей, студенти також заслуховують повідомлення про новинки літератури з галузі хімії.

Свою самостійну наукову роботу студенти-гуртківці проводять у відповідності до запитів виробництва. Студент другого курсу тов. Хухрянський опрацював тему «Методика визначення сульфат-іона» за дорученням одного з харківських заводів. Ряд виконаних гуртківцями експериментальних робіт має практичне значення для будівників Каховської гідроелектростанції. Зокрема, це можна сказати про роботу Л. Рожавської і Л. Затучної, яка одержала першу премію на міському огляді студентських наукових робіт в минулому році.

На засіданнях гуртка майбутні хіміки обговорюють також теоретичні доповіді. Недавно студентка другого курсу Л. Шлеймер доповіла про властивості і дії індикаторів на хімічні сполуки.

Керівник гуртка доцент М. П. Комар і студенти-гуртківці вишукують нові форми самостійної наукової роботи, які б ще більше сприяли проявам творчої ініціативи студентів, їх науковому зростанню. Тов. Комар вчить глибоко аналізувати результати дослідних робіт. На одному з чергових засідань гуртківці заслухали доповідь студентки другого курсу І. Фогель «Періодична система Д. І. Менделєєва і аналітичні групи катіонів». Гуртківці Л. Шлеймер і В. Чистіліна прорецензували цю цікаву, змістовну доповідь. Їх рецензії були зачитані на найближчому засіданні. На засіданнях гуртків, крім обговорення експериментальних робіт і теоретичних доповідей, студенти також заслуховують повідомлення про новинки літератури з галузі хімії.

Своїми успіхами гуртківці великою мірою зобов'язані також кандидату хімічних наук В. Н. Толмачову, який багато допомагає студентам у проведенні експериментальних робіт, дає цінні поради і вказівки.

Студентський науковий гурток працює в тісному контакті з кафедрою якісного аналізу, інститутом хімії. Під керівництвом викладачів інституту студенти готують статті гідними високого звання радянського хіміка-новатора і дослідника.

В. ДЕМЕНТЬЄВ.

Керувати конкретно, по-діловому

Учбова робота студентів — найважливіша ділянка всієї діяльності партійної, комсомольської, профспілкової організації кожного факультету. Відповідальне завдання тут покладено на факультетську стінну пресу. Вона повинна бути бойовим помічником громадських організацій в мобілізації студентів на відмінне навчання, пропагувати учбовий досвід кращих студентів, сміливо розгортати більшовицьку критику і самокритику.

Як же справляється із своїми завданнями газета факультету іноземних мов «Радянський лінгвіст»?

В лютому газета вирішила дати аналіз роботи студентів за минулий семестр. Задум, безумовно, хороший. Проте здійснений він невдало. Стіннівка сухо, в канцелярському стилі підраховує проценти відмінних та незадовільних оцінок. Матеріали несуть констатуючий характер; щождо завдань на новий семестр, то вони намічені дуже розпливчато.

Ось замітка «Гарні наслідки». В ній лише повідомляється про успіхи студентів першої групи другого курсу англійського відділення. Читачів цікавить, як саме працювали студенти протягом семестру, як добилися успіхів. Проте газета цього не висвітлює.

«Такі результати пояснюються наполегливою роботою, яку провела група на протязі семестру і особливо в період підготовки до сесії» — пише газета. Як саме була організована робота — про це ні слова не сказано. Таке «поширення» досвіду, звичайно, аж ніяк не задовольняє читачів, бо воно позбавлене конкретності.

Побіжно вказує стіннівка і на недоліки. Проте знову

ж такі обмежується загальними зауваженнями.

Те ж саме спостерігаємо і в наступних номерах. В № 7 газета жодним словом не обмовилась про учбову роботу студентів. В № 8 газета виступила з великою добіркою «Про вивчення соціально-економічних дисциплін». Здавалося б, на цей раз стіннівка розповість, на решті, про те, як на факультеті проходять семінарські заняття, як студенти готуються до них, вивчають марксистсько-ленінську теорію. Але й тут газета не спромоглася розкрити досвіду роботи кращих груп, відмінників навчання.

Добре зробила стіннівка, вмістивши ряд матеріалів під рубрикою «Трибуна комсорга». Але знову ж питання навчання студентів висвітлені тут поверхово. Матеріали несуть інформаційний характер.

Серйозним недоліком в роботі редколегії є намагання в одному номері стінгазети охопити майже всі питання студентського життя. Не маючи можливості глибоко і всебічно висвітлити всі порушені питання, стіннівка найчастіше розв'язує їх побіжно, поверхово і, звичайно, не справляється із своїми завданнями.

Газета «Радянський лінгвіст» не приділяє належної уваги першокурсникам. А саме студентам першого курсу особливо потрібні практичні поради, допомога старшокурсників, викладачів.

Лише в квітні стінгазета почала подавати «тривожні сигнали» про загрозливе становище на першому курсі. В № 8 редколегія вмістила замітку т. Баранової про незадовільне складання позааудиторного читання студентами першого курсу німецького відділення. На курсі

погано поставлена комсомольська робота. Ці факти могли б підказати газеті думку про необхідність перевірити роботу інших груп першого курсу. Проте стіннівка слабо реагувала на тривожний сигнал, і критика недоліків у відповідальний передекзаменаційний період, не підхоплена по-справжньому «Радянським лінгвістом», залишилась без наслідків.

Позааудиторне читання на факультеті іноземних мов є однією з найважливіших форм навчальної роботи. Але це питання ще погано висвітлюється факультетською стінгазетою. З небагатьох матеріалів, присвячених складанню позааудиторного читання студентами, цілеспрямованим, дійовим є лише один. Це — замітка лаборантки т. Лялькіної, вміщена в першотравневому номері. Всі інші кореспонденції несуть сліди поспішності, написані невдумливо, неглибоко.

На сторінках «Радянського лінгвіста» не поширюється досвід кращих студентів. Голосу відмінників навчання в стіннівці не чути. З великим запізненням редколегія почала висвітлювати в газеті матеріали про хід підготовки до весняної екзаменаційної сесії. Всі ці серйозні недоліки ані трохи не хвилюють ні редактора газети т. Сапожнікову, ні громадські організації, що їх органом є «Радянський лінгвіст».

Партійному, комсомольському, профспілковому бюро слід нарешті зацікавитися своєю стінною газетою, подати необхідну допомогу редколегії з тим, щоб факультетська стіннівка виходила на вищому ідейно-теоретичному рівні, глибоко і всебічно висвітлювала багатогранне життя факультету.

СТУДЕНТИ-ЛЕКТОРИ

Студентське лекційне бюро університету було організоване в березні минулого року. За цей час воно виконало чималу роботу, зуміло створити численний актив. Тепер працюють лекторами близько 550 студентів. Протягом року вони прочитали понад 1500 лекцій на суспільно-політичні, літературні, природничо-наукові та інші теми. Позитивним у роботі лекційного бюро є створення постійних кадрів досвідчених лекторів, які прочитали по 20—30 і більше лекцій. Це — тт. Білоцерковський і Ткаченко з історичного факультету, Качор і Яременко з філологічного, Шуцька і Дмитрієвська — з фізико-математичного факультету та інші.

Лекційне бюро нашого університету обслуговує майже всі великі підприємства індустріального Харкова, зокрема заводи: ХТЗ, ХЕМЗ, «Серп і молот», велосипедний, завод транспортного ма-

шинобудування, а також багато промислових артілей, будівельних управлінь, ремісничих училищ тощо.

Лекційне бюро одержує численні відгуки про якість лекцій, які читаються студентами нашого університету. Здебільшого це позитивні відгуки. Особливо великим успіхом користуються лекції, прочитані тт. Нікольниковим, Ткаченко, Кондратьєвим та іншими.

Проте є в діяльності лекційного бюро і ряд істотних недоліків. Незважаючи на двократне рішення партійного бюро університету, кафебри університету до цього часу ще не розпочали рецензування лекцій і нічого не зробили для поліпшення їх якості. Ясно, що без допомоги наукових кафедр нам не вдасться підвищити якість лекцій, повністю задовольнити дедалі зростаючі вимоги до лекційної пропаганди.

Погано ще керують діяльністю лекційного бюро комі-

тет комсомолу університету та комсомольські бюро факультетів. Спостерігаються випадки зриву лекцій з вини лекторів, читання слабо підготовлених лекцій.

Незабаром почнуться літні канікули. В період канікул студенти університету зможуть і повинні провести велику агітаційно-політичну роботу серед населення на місцях. Лекційне бюро вже приступило до розподілу рекомендаційних листів серед студентів. Тут нам повинні подати ділову допомогу партійні та комсомольські організації факультетів з тим, щоб студенти, які виїждять на літо додому, під час свого відпочинку змогли розгорнути культурно-масову і науково-пропагандистську роботу серед населення.

В. ПОДМАРКОВ,
голова лекційного бюро університету.

В читальні гуртожитку по вул. Артема, 49 студенти напружено готуються до весняної екзаменаційної сесії.
Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

Боротись за масовість спортивної роботи

На VIII пленумі ЦК ВЛКСМ були прийняті важливі рішення про поліпшення спортивної роботи серед молоді. Пленум зобов'язав комсомольські організації забезпечити далі піднесення масового фізкультурного руху, домогтися, щоб комсомольці і неспілкува молодь складали норми на значок ГПО, систематично підвищували свою спортивну майстерність.

Комітет комсомолу нашого університету у відповідь на постанову VIII пленуму ЦК ВЛКСМ ухвалив ряд рішень. На жаль, комітет не потурбувався про їх виконання, а тому фізкультурно-спортивна робота в університеті досі відстає від завдань, поставлених VIII пленумом ЦК ВЛКСМ. Фізкультурний рух ще не став справді масовим серед студентів економічного, географічного, хімічного факультетів, факультету іноземних мов.

Студенти слабо залучаються до участі в роботі спортивних товариств. На-

приклад, на економічному факультеті, де за фізкультурно-спортивний сектор відповідає т. Ревін, членами добровільного спортивного товариства є менше 50 проц. студентів.

На окремих факультетах зовсім не зростають ряди спортсменів, студенти рідко відвідують академічні заняття з фізкультури.

Слабо працює фізкультурно-спортивний сектор комітету комсомолу університету. Відповідальний за спортивну роботу т. Бойко не дбає про виконання рішень комітету щодо піднесення спортивної роботи в університеті. Він занехав роботу з відповідальними за спортивну роботу на факультетах, втратив зв'язок з фізкультурними активістами.

Комітет комсомолу університету повинен серйозно потурбуватись про виконання власних рішень, спрямованих на розгортання фізкультурно-спортивної роботи серед студентів.

В. ГЛУШКОВА.

Тут буде спортивне містечко

За студентським гуртожитком по проспекту Леніна, 14 простягається великий пустир. Через деякий час на місці цього пустиря виросте спортивне містечко. Тут будуть обладнані волейбольний і баскетбольний майданчики, бігова доріжка, сектори для стрибків, гімнастичний майданчик. На місці теперішнього невеликого схилу буде споруджена трибуна для глядачів (на 150—200 чоловік). Спортивне містечко буде електрифіковано та озеленено.

В новому учбовому році всі сектори студентського спортивного містечка будуть здані в експлуатацію.

Студенти університету — мешканці гуртожитку — матимуть можливість у вільний від навчання час займатися спортом, розвивати в собі вправність, витривалість, зміцнювати своє здоров'я.

Нова спортивна база буде запорукою поповнення рядів спортсменів з нашої молоді, допоможе краще організувати фізичне виховання студентів університету.

Н. БАРИШ.

ПІДГОТОВКА ДО СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

Спортсмени нашого університету діяльно готуються до наступних спортивних змагань на першість Обласної ради добровільного спортивного товариства «Наука» з легкої атлетики, гімнастики, плавання.

У змаганнях візьмуть участь кращі спортсмени тт. Шумілов, Можаров, Літвінова, Кирилова, Чернишова та інші.

С. ШЛЯХОВА,
В. ЛИТВИНОВ.

Шефство студентів над робітничим гуртожитком

Студенти факультету іноземних мов шефствують над робітничим гуртожитком № 11 Харківського заводу транспортного машинобудування. У шефській групі цього факультету налічується 30 чоловік.

Агітатори тт. Реутська, Писарева, Бондаренко, Кириченко та інші проводять у кімнатах робітничого гуртожитку змістовні й цікаві бесіди, читають доповіді. Їх завжди охоче слухають робітники.

Силами шефської бригади гуртожитку влаштовано три концерти художньої самодіяльності. Студент т. Нікольников прочитав лекцію «Про дружбу і товаришування». Агітатори беруть безпосередню участь у випуску стінної газети в гуртожитку.

Велику допомогу подають шефи молодим робітникам,

які вчаться у вечірніх школах без відриву від виробництва. Агітатори тт. Пруднікова, Фідельман, Кандибей дають робітникам консультації, допомагають підготуватись до екзаменів з літератури, фізики, іноземної мови.

Член комсомольського бюро факультету, відповідальна за шефську роботу т. Панова серйозно ставиться до своїх обов'язків. Під її керівництвом ширше розгорнули і поліпшили шефську діяльність агітатори тт. Кобзар і Штейман.

Для дальшого піднесення роботи шефської бригади на факультеті систематично проводяться семінари агітаторів. Семінарами керує т. Якуба, спеціально виділений партійним бюро факультету.

Е. НІКОЛАЄВ.

Підготовка до державних екзаменів

Група студентів філологічного факультету підбирає у факультетській бібліотеці літературу до державних екзаменів.

Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

Фейлетон

„Особиста справа“ Торшиної

...Студенти першого курсу відділення журналістики слухають лекцію, дбайливо записують головне, творчо осмислюють матеріал.

Лише одна дівчина, нудьгуючи, сумно дивиться у вікно, цілком байдужа і до лекції і до тих, хто сидить в аудиторії. Час від часу вона звичним рухом поправляє коси і знову дивиться кудись мимо викладача.

...Люба Торшина росла капризною дівчиною. Вона не любила праці, а більше займалася читанням романів, спогляданням квітів у палісаднику рідного дома та мріями про ту пору, коли вона стане дорослою і матиме успіх у житті.

В 1951 році вона, вже в двадцятирічному віці, закінчила жіночу середню школу № 12 в місті Бежиці, Брянської області. На відділення журналістики Харківського університету потрапила випадково. Раніше збиралася в актриси, потім в кінооператори.

Їй раптом сподобалась інша професія: забажалося їздити по всіх усядах з фотоапаратом і кореспондентським блокнотом, писати довгезлі статті в газетах під великими заголовками.

— Куплю собі фотоапарат, буду зустрічатись із знаменитостя-

ми, лауреатами, видатними літераторами, — говорила вона матері, збираючись у Москву, де хотіла вступити до університету.

Мати не бачила в дочці ні особливих талантів, ні працовитості і радила обрати менш відповідальну професію. Та куди там! Люба з дитинства звикла, що її примхи виконувалися. «Це моя особиста справа» — такою фразою завжди припиняла вона неприємні сімейні розмови.

Приймальна комісія Московського державного університету виявила повну невідповідність Люби Торшиної для занять журналістикою. Її порадили піти в інший вуз. Торшина не згодилась. Вона влаштувала істеріку (адже комісії не крикнути: «Моя особиста справа!»), але це не допомогло.

І от із Бежиці ринув до Москви потік слізних прохань — до Ради Міністрів СРСР, в Головне управління університетів, в Московський університет. У серпні Люба вдруге їде до Москви, вчинивши домашній скандал.

У відповідь на уперті домагання Торшиної в Головному управлінні університетів запропонували їй обрати будь-який інший університет, крім Московського, куди категорично відмовились її

прийняти. Вибір припав на Харків: все-таки південь, велике місто.

Але недовго була радість Торшиної. В перший же день навчання слізи зросили обличчя дівчини. Їй не сподобався Харківський університет, не сподобалося те, що деякі дисципліни тут викладаються українською мовою, що університет готує журналістів не міжнародного масштабу. Не сподобався гуртожиток. А головне — вона зрозуміла, що доведеться таки добре попрацювати, щоб закінчити курс. До праці ж вона не звикла.

Не сподобались Торшині ні викладачі, ні колектив курсу. «Я мріяла про справжню дружбу у вузі, а тут якісь індивідуалісти, нечутливі, сірі люди», — розхнюкувала вона в багатьох листах додому.

На курсі Люба стала «білою вороною». Вона уникала товариства, ні з ким не розмовляла, грубо відповідала на запитання однокурсників.

Інші товариші по курсу ознайомилися й потоваришували між собою, створили міцний актив. Випускають стінгазету, пишуть до університетської багатотиражки, допомагають один одному в подоланні учбових труднощів.

— В мене немає хорошого плаття, — пояснює Люба свою відсутність серед молоді в позалекційні години.

Але причина не в цьому. Мати Люби, відмовляючи собі у всьому, забезпечила дочку-студентку при-

стойним одягом. Вся біда в тому, що інтереси Люби далекі від журналістської роботи.

Ця любителішня «широких масштабів» не виявила найменшого бажання взяти участь в роботі стіннівок і багатотиражки. Зате, не шкодуючи часу, вона строчить листи в Міністерство вищої освіти. На цей раз вона веде «слізний наступ», домагаючись переведення в Ленінградський університет.

Напередодні сесії Люба стала з'являтися в читальному залі бібліотеки університету. Це обрадувало однокурсників.

— Ви думаєте, що я готуюсь до екзаменів? — поспішила вона розчарувати товаришів. — Просто так... сиджу. А скажіть, чи не змарніла я на обличчя? Адже це головне...

Похвальбою і базіканням про свої численні зв'язки і знайомства вона заважає студенткам готуватись до екзаменів.

— Мені щастить на літературі, — якось заявила вона захоплено. — Раніше я дружила з поетом-початківцем Колею, потім мені симпатизував Серьожа, а зараз — Юра. Він вже друкується в журналах. Я впевнена, що в майбутньому мною зацікавиться справжній літератор, який-небудь лауреат...

Маніловська мрійливість Торшиної стурбувала комсомольський актив. Дівчину намагалися залучити до громадської роботи: дали їй доручення, але комсомоль-

ське доручення вона й не подумала виконувати.

Її дивна зарозумілість та відчуженість від колективу обурюють однокурсників. Про це стали одверто говорити на комсомольських зборах, писати в стінних газетах. Проте на критику вона не зважає... Коли стіннівка «Журналіст» виступила з зауваженнями про інертність цієї студентки, вона прислала одному з членів редколегії образливого анонімного листа. Торшині негайно повернули цей папірець.

— Мені теж присилають анонімки, — знизала вона плечима. Люба часто запевняє студентів, загадково примружуючи очі:

— Ах, у мене дуже тонка і складна натура. Ніхто мене не розуміє.

Але це — справжнісінький самообман. Щось ні в чому не проявляється обдарованість Торшиної. Зате багато є підстав говорити про її неспокійну, метушливу вдачу, невтриманість, нахил до «слізних атак» в тих випадках, коли їй бракує знань або сили волі, про її погане виховання і неправильний погляд на життя.

Чи не час комсомольській організації факультету ближче зацікавитися «особистими справами» Торшиної і нагадати їй, що вона є комсомолкою і студенткою радянського вузу?

М. РОДИЧЕВ.

Редактор В. ХОЛОДКОВ